

JAARVERSLAG 2023

Juni 2024

Dier&Recht
advocaat van de dieren

INHOUD

1.	INLEIDING	
	Voorwoord	3
	KERNCIJFERS 2023	4
1.2	Plannen voor 2024	5
	ACTIE	
2.	In actie voor de dieren	7
3.	ORGANISATIE	20
3.1	Missie	20
3.2	Visie	20
3.3	Organisatiestructuur	20
3.4	Raad van toezicht	20
3.5	Medewerkers	21
3.6	Samenwerking	22
4.	FONDSENWERVING	23
4.1	Uitgangspunten	23
4.2	Activiteiten in 2023	23
4.3	Resultaten	24
5.	FINANCIEEL VERSLAG	26
5.1	Jaarrekening 2021	28
5.2	Samenstellingsverklaring van de accountant	40

1. INLEIDING

VOORWOORD

Dieren zijn levende wezens met een rijk gevoelsleven. Proberen om dat op mensen over te brengen, is een groot deel van wat we doen als organisatie. Als ik onze acties en campagnes van het afgelopen jaar bekijk, dan zie ik dat heel sterk terug.

In de gemeentes die drafraces organiseren, vragen we mensen alert te zijn op signalen van pijn en stress bij paarden. Zo helpen we ze de ogen te openen voor het paardenleed dat kleeft aan deze sport. Met de campagne 'Koop geen kortsnuit' willen we laten zien hoe naar het leven is voor honden en katten die altijd benauwd zijn door hun doorgefokte uiterlijk. En dat je daar iets aan kunt doen door zo'n dier niet te kopen. Met 'Blij van Zuivelvrij' werpen we licht op de onbelichte kant van onze zuivelconsumptie: hoe afgedankte stierkalfjes lijden voor onze zuivelgewoonte.

Is het vreemd dat we niet vaker iets horen over de duistere kant van de sport en de handel waar dieren bij betrokken zijn? Van de fok-, vlees- en zuivelindustrie hoeven we weinig openheid te verwachten. Het zal van andere partijen moeten komen. Ook van de consument.

Hoe fijn is het te weten dat je iets aan dierenleed kunt doen door zelf je gedrag te veranderen! Dat dit echter niet simpel is, daar ben ik me van bewust. Zelf werd ik ook pas vegetariër toen ik in de stallen van de vee-industrie rondliep. En ook realiseerde ik me pas veel later dat ik door mijn kaasconsumptie juist de vleessector gaande hield, omdat alle restkalfjes van de zuivelindustrie daar eindigen. Pas toen ging ik plantaardig eten.

Ook voor mij was het vervolgens even een zoektocht. Waarmee ik dan mijn pastasauzen moest maken en wat lekkere vervangers waren voor in een tosti? Het duurde wel even. Je moet een gewoonte afleren en nieuwe gewoontes aanwennen. Maar gelukkig: met de juiste tips is de aanpassing tegenwoordig supergoed te doen en de schappen liggen vol met lekkere plantaardige producten. Ik vind het fantastisch dat we dit jaar duizenden mensen hebben geholpen te minderen met zuivel, simpelweg door ze mee te nemen in 'hoe dan wel?'

Ik maak dan ook graag van dit voorwoord gebruik om de mensen in het zonnetje te zetten die dit jaar een stap hebben gezet. Ben je gestopt met vlees of zuivel? Ben je gaan minderen door je melk en yoghurt te vervangen door plantaardig? Ben je al afgekickt van alles behalve kaas? Geweldig! De dieren zijn je dankbaar en wij ook. Ieders gedrag telt en elke aanpassing in je dieet maakt het verschil in een dierenleven. Sluit je aan, start met kleine stapjes en zegt het voort. Zo samen komen we er wel, bij die meer diervriendelijke wereld.

Frederieke Schouten, directeur

KERNCIJFERS 2023

5.500
donateurs

580.000
websitebezoekers

61.000
abonnees
e-mailnieuwsbrief

370
media-items op radio
en tv, in kranten en
vakbladen

66.000
Facebookvolgers

9.500
Instagramvolgers

€ 334.000
gedoneerd door onze
trouwe achterban

1.2 PLANNEN VOOR 2024

VOOR DE KOEIEN EN KALFJES

‘Koeien geven melk.’ Dat is wat de meeste mensen denken. Maar die uitspraak klopt niet. Koeienmóéders geven móédermelk nadat ze bevallen zijn van een kalfje. Dat is bij koeien niet anders dan bij alle andere zoogdieren. Om een koe melk te laten geven moet ze elk jaar een kalf krijgen. En al die kalfjes worden direct na de geboorte bij hun moeder weggehaald. Meer dan de helft van die kalfjes komt terecht in de vleesindustrie. Alle stiertjes, en ook een deel van de vrouwelijke kalfjes die niet nodig zijn om de uitgemolken melkkoeien te vervangen.

Wij vragen hier steeds aandacht voor, ook dit jaar weer. Jaarlijks worden in Nederland ongeveer een miljoen pasgeboren kalfjes bij hun moeder weggehaald en afgedankt, alleen voor onze zuivelconsumptie. Dat wij koeienzuivel eten en drinken is dus niet zo normaal als veel mensen denken. Het leidt tot veel leed: moederloze kalfjes die wegwijnen in kale stallen zonder buitenlucht en zonder gras. Met ‘Blij van Zuivelvrij’ vragen we mensen om eens wat vaker zuivel te vervangen. Want hoewel we begrijpen dat het gebruik van ‘zuivel’ – zeker in Nederland – diep geworteld is, is het zoveel fijner om niet meer bij te dragen aan het leed dat ermee gepaard gaat.

In 2024 strijden we tegen langeafstands-transporten met jonge kalfjes. We zoeken de samenwerking op met Eyes on Animals, Ethical Farming Ireland en L214 om het lange transport van jonge kalfjes vanuit Ierland naar Nederland in beeld te brengen. We volgen de transporten op de voet en we filmen de dieren. Daarnaast starten we een rechtszaak tegen de grootste handelaar in kalverleed: de VanDrie Group.

In 2019 startten we een rechtszaak tegen de harde vloeren waar kalveren op leven in Nederland. In juni 2024 vindt eindelijk de zitting plaats. We kijken ernaar uit en hopen dat de uitspraak een groot verschil zal maken in het leven van kalfjes.

VOOR DE PAARDEN

We blijven aandacht besteden aan de extreme omgang met paarden in de topsport. Deze dieren kiezen er niet voor om topsporter te zijn. Ze worden er met pijn en angst toe gedwongen. Tijdens de Olympische Spelen in Parijs zullen we wijzen op misstanden, en ook blijven we meer bewustzijn creëren voor paardenleed rond straatraces in Nederland. Die zijn zeer stressvol maar worden in veel gemeentes nog toegestaan, soms zelfs met hulp van gemeentelijke fondsen. We vragen gemeentes te stoppen met het organiseren van deze evenementen en geven voorlichting zodat mensen pijn en stress bij de paarden beter kunnen herkennen.

In juli vindt de zitting plaats van onze juridische procedure tegen de slechte huisvesting van paarden. Veel paarden staan vrijwel de hele dag opgesloten in een box of stand, zonder vrije beweging en zonder fysiek contact met soortgenoten. Dit is volstrekt onnatuurlijk en in strijd met de essentiële behoeftes van dit kuddedier. We hopen dat de rechter dit zal beamen en handhaving op paardenwelzijn eindelijk serieus wordt genomen.

VOOR DE HONDEN EN KATTEN

Begin 2023 kondigde minister Adema een houden- en handelsverbod voor kortsnuiten aan, maar dit verbod is nog steeds niet ingegaan. Daarom zoeken we dit jaar opnieuw de samenwerking op met andere dierenwelzijnsorganisaties om druk te zetten. We zetten ons in voor een snelle invoering én voor handhaving van de nieuwe wet. Ook ‘Koop geen kortsnuit’ blijft een actieve voorlichtingscampagne die in steeds meer landen navolging krijgt.

In april is de zitting in onze rechtszaak tegen het afschieten van zwervkatten door jagers in Friesland, de laatste provincie die dit nog toestaat.

Foto: Sabine Grootendorst/Dier&Recht

VOOR DE ORGANISATIE EN HET TEAM

In 2024 blijft duurzaam werkgeverschap belangrijk. Stress en werkdruk moeten beheersbaar en bespreekbaar zijn. We voeren een medewerkerstevredenheidsonderzoek uit en bieden ruimte voor nascholing op het vlak van planning en organisatie. Daarnaast leren we bij over gedragsverandering bij de doelgroepen waar we onze campagnes op richten.

FINANCIËN

De begrote inkomsten voor 2024 zijn € 505.000, wat € 28.500 meer is dan in 2023. We verwachten een stijging in de inkomsten uit periodieke donaties. Echter, we voorzien minder subsidies van dierenwelzijnsfondsen, aangezien deze bijdragen in 2023 uitzonderlijk hoog waren. Bovendien hadden we in 2023 onverwacht hoge inkomsten uit dwangsommen. Die zijn voor 2024 lager ingeschat. Het begrote exploitatiesaldo voor 2024 bedraagt € 9.300.

ACTIE

2. IN ACTIE VOOR DE DIEREN

Ook in 2023 hebben we ons weer onverminderd voor de dieren ingezet en belangrijke successen geboekt. Nieuw was de vriendelijke, wervende toon van onze Blij van Zuivelvrij-campagne. Hieronder een overzicht.

'ZUIVEL VEROOorzaakt ERNSTIG DIERENLEED'-POSTERS OP STRAAT

In februari tonen we de veelbesproken 'zuivel veroorzaakt ernstig dierenleed'-poster weer op straat. Na een langstlepende rechtszaak mogen we sinds november 2022 weer de waarheid zeggen: dat zuivel ernstig dierenleed veroorzaakt. We starten een crowdfunding en ontvangen voldoende steun om de posters twee weken te laten zien in acht grote steden en op treinstations in de Randstad.

WAT GING ERAAN VOORAF?

In augustus 2021 plaatsen we posters op straat met de tekst: 'Zuivel veroorzaakt ernstig dierenleed. Kalfjes worden direct na de geboorte weggehaald bij de moeder.' Boerenactiegroep Agractie spant daarop een kort geding aan om de posters te verbieden. Na een lange juridische strijd besluit de rechtbank dat Dier&Recht mag zeggen dat zuivel ernstig dierenleed veroorzaakt. Een belangrijke uitspraak voor organisaties als de onze; we moeten ons vrij kunnen uitspreken over dierenleed en andere maatschappelijke problemen.

↑ Met de postercampagne informeren we opnieuw veel consumenten over het dierenleed achter zuivel.
Foto: Dier&Recht

BLIJ VAN ZUIVELVRIJ

In juli lanceren we onze campagne Blij van Zuivelvrij, waarmee we mensen helpen om te minderen met zuivel zonder in te leveren op smaak en gemak. Steeds meer mensen zijn op de hoogte van de negatieve effecten van zuivel, maar slechts weinig mensen passen hun gedrag daarop aan.

Dier&Recht vraagt al langer aandacht voor het leed van de 1,5 miljoen 'restkalfjes' uit de zuivelindustrie. Blij van Zuivelvrij legt de nadruk op gedragsverandering. In de campagne willen we vooral de mensen aanspreken die vanwege de dieren, het klimaat of hun eigen gezondheid wel willen minderen met zuivel, maar hun eetgedrag niet drastisch willen veranderen. Deze mensen bereiken we beter met een positieve toon dan met het keiharde dierenleed dat veel van onze andere campagnes wel laat zien. Ook kiezen we er daarom voor om voor Blij van Zuivelvrij eigen socialmedia-accounts te starten. Wel plaatsen we alle content eveneens op de socialmedia-kanalen van Dier&Recht.

Een drieweekse zuivelvrij-challenge vormt de kern van de campagne. Met deze challenge worden mensen gemotiveerd om iedere week één zuivelproduct te vervangen door een plantaardige variant. Een vriendelijke manier om met alternatieven bekend te raken en de zuivelgewoonte te doorbreken. De inschrijvingen voor de challenge verlopen via blijvanzuivelvrij.nl. Deelnemers ontvangen elke week een challenge-email met de opdracht voor die week, tips, recepten en informatie over de zuivelindustrie.

We kondigen de campagne aan met een pagina-grote advertentie in Trouw en in meer dan 400 cafés, bioscopen en theaters in Nederland hangen een maand lang 100.000 gratis Boomerangkaarten.

Ruim 3.000 mensen deden mee aan de challenge. Naderhand vulden zo'n 130 deelnemers een enquête in; 78% geeft aan sinds deelname aan de challenge minder of geen dierlijke zuivelproducten te gebruiken. Een aantal reacties uit de enquête:

"Tone of voice erg goed getroffen, werkt stimulerend (ook als je een keer de mist in gaat, je pakt het dan makkelijker weer op)."

"Fijn dat je in stappen je zuivelgebruik afbouwt in plaats van dat je in één keer met alles zou stoppen. En fijne tips en achtergrondinformatie waarom je dit zou doen."

"Ik vond het een vrij radicale challenge, van veel zuivel naar helemaal geen zuivel. Ik zie – mede door deze campagne – wel echt het nut in van plantaardige/geen zuivel, maar vind het lastig om zo'n grote ommekeer te maken."

"Heel erg leuk hoe jullie dit hebben gedaan, heel positief ingestoken en voelde heel laagdrempelig. Ben niet van plan helemaal te stoppen met zuivel maar wel veel meer af te wisselen. De pistachecake was een groot succes, ga ik zeker vaker maken."

Deelnemers aan de challenge kunnen een actiepakket bestellen, bestaande uit drie stickers en een koelkastmagneet. Beeld: Dier&Recht

Door strategisch te adverteren op social media bereiken we mensen die nét dat laatste zetje nodig hebben. Mensen die willen minderen of stoppen met zuivel, maar niet goed weten hoe.

MELK IS VOOR BABY'S

Ontdek de
waarheid over
koemelk!

EVALUATIE

Met 3.000 deelnemers zijn de vooraf gestelde doelen ruimschoots overschreden – we verwachtten enkele honderden deelnemers. We hebben een eerste groep mensen kennis laten maken met zuivelalternatieven en gemotiveerd om hun zuivelconsumptie te verminderen.

Wel blijkt dat deelnemers het lastig vinden om andere mensen uit te nodigen ook mee te doen aan de challenge. Bij het vervolg van de campagne in 2024 leggen we hier de nadruk op. Ook willen we in 2024 het bereik onder jongere doelgroepen verhogen met de inzet van influencers.

↑ Op honderden veebedrijven worden dieren structureel ernstig verwaarloosd, met medeweten van de NVWA. Wij roepen de ministers van Landbouw en Justitie op om deze dieren te redden uit hun horrorstallen.
Foto: NVWA

HOUDVERBOD VOOR DIERVERWAARLOZERS

Uitgemergelde en doodzieke kalfjes. Schapen die rondscharrelen tussen ontbindende lichamen van kuddegenoten. Kreupele koeien met open wonden, tot hun enkels in de mest. Rottend voer. Geen drinkwater. Dat zijn taferelen die inspecteurs van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) tegenkomen op 'probleemboerderijen'. Soms moet er met spoed een dierenarts komen om dieren uit hun lijden te verlossen.

We vonden deze gevallen – inclusief beeldmateriaal – in meer dan honderd inspectierapporten die we opvroegen over de periode 2018-2021. In het uitgebreide rapport waarin we de case studies verwerken, komt naast de dierverwaarlozing ook het falen van de overheid naar voren. De NVWA voert inspecties uit maar blijft de mishandeling gedogen die op zo'n driehonderd veebedrijven keer op keer wordt geconstateerd. Vrijwel nooit nemen zij dieren in beslag.

In april roepen we via een petitie de ministers van Landbouw en Justitie op om direct in actie te komen. Ons onderzoek wordt breed uitgemeten in een aflevering van EenVandaag. Ook Trouw en de Volkskrant besteden aandacht aan de campagne. En dan neemt de Tweede Kamer na jarenlange vertraging in mei eindelijk een nieuwe wet aan, waarmee hardnekkige dierverwaarlozers een verbod op het houden van dieren kan worden opgelegd.

Een geweldig succes! Maar onze strijd voor de dieren op de probleemboerderijen gaat door, want toezicht en handhaving door de NVWA moet nog steeds veel beter.

← De transporten met levende dieren naar landen buiten de Europese Unie kunnen dagen en soms weken duren. Wij blijven ons inzetten voor een verbod. Foto: Dinderella/Shutterstock

POLITIEKE AANDACHT VOOR VERRE TRANSPORTEN MET KALVEREN

In 2020 heeft de Europese Commissie een herziening aangekondigd van de regels voor het transport van levende dieren. Sindsdien hameren wij extra op een diervriendelijk standpunt vanuit de Nederlandse overheid. Zo hebben de verre transporten met kalveren – en in het bijzonder die van Ierland naar Nederland – in 2023 opnieuw onze aandacht.

In januari roepen we landbouwminister Adema op om zich bij zijn Europese collega's hard te maken voor een verbod op de dierenonvriendelijke transporten naar landen buiten Europa. Hij geeft hier gehoor aan tijdens een bijeenkomst van alle landbouwministers van Europa op 31 januari. Helaas is het resultaat teleurstellend. In het voorstel van de nieuwe regels dat de Europese Commissie in december presenteert, gaan de maatregelen lang niet ver genoeg. Zo komt er geen verbod op langeafstandstransporten voor jonge kalfjes. De EU wil alleen de minimumleeftijd voor het transport verhogen van twee naar vijf weken. Een schrale verbetering, want ook kalfjes van vijf weken zijn nog uiterst kwetsbaar.

In 2024 onderhandelen de Europese landen over het voorstel van de Commissie. Wij blijven de Nederlandse overheid oproepen om alles op alles te zetten voor strengere regels.

RECHTSAAK TEGEN KALFSVLEESPRODUCENT VANDRIE

In 2023 stond een campagne op de planning tegen de illegale import van Ierse kalfjes door VanDrie, de grootste producent van kalfsvlees in Europa. Om ons grondiger voor te kunnen bereiden, schuiven we onze rechtszaak tegen dit miljardenbedrijf door naar 2024. Jaarlijks zet VanDrie tienduizenden piepjonge kalfjes op een vijftig uur durend transport vanuit Ierland naar Nederland. Onderweg krijgen de kalfjes niet genoeg rust, water en melk. Grondig onderzoek van de dierenwelzijnsorganisaties Eyes on Animals, L214 en Ethical Farming Ireland toont dat onomstotelijk aan. VanDrie overtreedt structureel de Europese regels en daarom willen we dat de rechter ingrijpt. In februari 2024 gaat de rechtszaak van start. We worden daarin bijgestaan door Hanneke Wellenberg van Soeverein Advocaten. Zembla kondigt de rechtszaak aan in een online uitzending.

↑ In een dierwaardige veehouderij krijgen dieren een leven dat past bij hun natuurlijke gedrag en behoeftes. Dat betekent dat kalfjes bij hun moeder kunnen drinken. Foto: Mylimages-Micha/Shutterstock

MANIFEST DIERWAARDIGE VEEHOUDERIJ

Nederland staat aan de vooravond van een grote landbouw- en voedseltransitie. Er heerst een breed besef dat hervorming van onze voedselvoorziening noodzakelijk is. Een dierwaardige veehouderij is daarin een van de speerpunten. De overheid onderhandelt met de landbouwsector over de invulling en uitwerking van een dierwaardige veehouderij. Maar dit overleg is achterhaald en vooral een tactiek om te vertragen, want de wetenschap heeft allang vastgesteld wat dieren nodig hebben voor een waardig bestaan. Waar wij het over willen hebben: hoe gaan we dat zo snel mogelijk realiseren.

Om het kabinet tot spoed en realiteitszin aan te zetten, stellen we samen met onze partners van de Dierencoalitie een manifest op. De boodschap: stel in het nieuwe landbouwbeleid de dieren centraal en leg de meest recente wetenschappelijke inzichten voor dierwaardigheid wettelijk vast. Geef de dieren een leven dat past bij hun natuurlijke gedrag en behoeftes.

Meer dan vijftig wetenschappers scharen zich achter de inhoud van het manifest, en ruim 30.000 mensen en tientallen bedrijven en organisaties zetten hun handtekening. In NRC vragen we er met een grote advertentie aandacht voor. En op 14 juni, de dag voor het commissiedebat 'Dieren in de veehouderij', overhandigen we het aan de deelnemende Tweede Kamerleden. De wetenschappelijke informatie in het manifest sterkt Kamerleden in het debat over de toekomst van dieren in de veehouderij.

Na maandenlange uitstel en vertraging lopen de onderhandelingen tussen de overheid en de landbouwsector in december stuk. Ze komen er niet uit. Minister Adema kondigt aan het jaar erop zelf met een invulling en uitwerking te komen. In 2024 blijven wij daarom druk uitoefenen om de veehouderij nu écht dierwaardiger te maken.

DIERVRIENDELIJK STEMADVIES VERKIEZINGEN

Voor de verkiezingen van de Provinciale Staten in maart en die van de Tweede Kamer in november publiceren we een diervriendelijk stemadvies. Sinds 2012 onderzoekt Dier&Recht het stemgedrag van Tweede Kamerfracties. In hun verkiezingsprogramma's doen politieke partijen zich graag diervriendelijk voor, maar bij het stemmen op moties blijken dit toch vaak holle beloftes. In een overzicht laten we zien hoe partijen zich echt gedragen als het aankomt op dierenwelzijn.

DIERENDEBAT: MEER AANDACHT VOOR DIERENWELZIJN BIJ POLITIEKE PARTIJEN

Met de Dierencoalitie, de Dierenbescherming en het Centre for Sustainable Animal Stewardship organiseren we in de aanloop naar de verkiezingen van november het 'DierenDebat'. Elk jaar worden in de vee-industrie miljoenen dieren geboren en geslacht, maar veel politieke partijen hebben weinig oog voor hun welzijn. Zelfs in debatten over stikstof, natuur en de herinrichting van de landbouw draait het vooral om de economische en maatschappelijke belangen. En dat is vreemd, want vrijwel alle stikstofproblemen komen voort uit de veel te grote veestapel. Tijdens het DierenDebat gaan verschillende politieke partijen met elkaar in debat over hun plannen voor dierenwelzijn. Over de stappen die nodig zijn om tot een dierwaardige veehouderij te komen, blijven de partijen volgens de bekende lijnen verdeeld. D66, Partij voor de Dieren en GroenLinks-PvdA willen dat het roer snel omgaat. BBB is daarentegen juist trots op de intensieve veehouderij. VVD, PVV en NSC willen vooral dat er goed wordt nagedacht over het verdienmodel voor de veehouder. Daarbij valt op dat NSC verandering wel nodig vindt: "Varkenszeugen hebben echt ruimte nodig om een nest te bouwen en ook het transporteren van kalveren over heel Europa, dat moeten we minder gaan doen."

GASTCOLLEGES DIERENRECHTEN

Sinds september verzorgen we gastcolleges over dierenrechten. Dieren kunnen zelf niet opkomen voor hun rechten, daarom zijn er mensen nodig die dat doen. Met de gastcolleges hopen we meer studenten te motiveren om zich in te zetten voor de rechten van dieren. Het is een traag proces, maar met geduld en doorzettingsvermogen kun je het welzijn van dieren verbeteren via het rechtssysteem. De gastcolleges worden gegeven door Diana van Doorn (jurist, dierenarts en oud-inspecteur bij het ministerie van Landbouw), Erno Eskens (filosoof en politicoloog) en Kelly Kessen (dierenarts bij Dier&Recht).

↑ Met de gastcolleges willen we studenten inspireren om zich te specialiseren in dierenrecht. Foto: Dier&Recht

E-MAILACTIE TEGEN DRAFRACES

In veel Nederlandse gemeentes vinden jaarlijks kortebaandraverijen plaats tijdens braderieën en andere dorpsfeesten. Bij deze straatraces met paarden maken pikeurs veel gebruik van pijnlijke dwangmiddelen. We bezoeken de eerste wedstrijden van het seizoen in Assendelft en Venhuizen en zien ook hier weer veel signalen van pijn en stress bij de paarden.

We benaderen gemeenteraadsleden, wijzen hen hierop, en roepen hen op om deze races te stoppen. Ook roepen we via onze website mensen op zelf in actie te komen. Zij kunnen hun gemeente via een e-mail vragen te stoppen met het faciliteren van deze dieronvriendelijke wedstrijden. Er worden meer dan 2.000 e-mails verstuurd. Onder andere RTL Nieuws, NOS en NRC schrijven over de campagne en over dwangmiddelen in de drafspor.

In 2023 voeren we verschillende gesprekken met sectorpartijen als de Stichting Nederlandse Draf- en Rensport (NDR), de Nederlandse sportfederatie voor de paardensport (KNHS) en dierenartsen van de beroepsorganisatie (KNMvD). In 2024 blijven we campagnevoeren tegen de misstanden in de paardensport.

↑ De dwangmiddelen die gebruikt worden bij een draverij veroorzaken pijn en angst; veel van deze middelen zijn in andere takken van paardensport allang verboden. Foto: Dier&Recht

PUBLIEKE VERONTWAARDIGING

Het gaat wat ons betreft lang niet snel genoeg, toch blijkt dat de publieke verontwaardiging die door onze cam-pagnes ontstaat uiteindelijk ook effect heeft. Zo is er per 2024 een verbod op 'overbodig' zweepgebruik tijdens de langebaandraverij van kracht (op de korte baan werd de zweep al in 2017 in de ban gedaan). De discussie hierover speelde al jaren maar er bleef altijd veel verdeeldheid binnen de drafsporbond. Het lijkt erop dat onze eerdere drafrace-campagne en de veranderende publieke opinie hebben bijgedragen aan het besluit.

JURIDISCHE STRIJD TEGEN MANEGES MET STANDS

In april onthult onderzoek van tv-programma Kassa dat veel Nederlandse maneges nog steeds paarden stallen in stands.

Deze smalle open hokjes waarin de dieren worden vastgebonden en totaal geen bewegingsvrijheid hebben, zijn al sinds 2017 door de paardensector verboden. Via een juridische procedure willen wij ervoor zorgen dat de NVWA het verbod van de paardensector volgt in hun handhaving.

Wij starten handhavingprocedures tegen twee maneges die hun paarden houden in stands. Geeft de NVWA ons na inspectie gelijk, dan is dat een belangrijk signaal naar andere maneges: het huisvesten van paarden in stands wordt niet langer geaccepteerd.

↑ Stands zijn door de paardensector zelf al in 2017 verboden. Wij sturen de NVWA af op maneges die nog steeds gebruikmaken van deze dierenonvriendelijke staanplaatsen. Foto: Kassa

Foto: Sabine Grootendorst/Dier&Recht

Het is straks verboden om dieren te bezitten die lijden onder hun uiterlijk. Zo zullen kortsnuitige honden langzaam maar zeker uit het straatbeeld verdwijnen. Foto: Alexander Kochkin/Shutterstock

HOUDVERBOD VOOR KORTSNUITIGE DIEREN

Onze langlopende campagne tegen het fokken van kortsnuitige dieren boekt in januari een groot succes! Het wordt verboden om honden en katten te houden die lijden onder hun uiterlijk, zoals Franse bulldoggen, mopshonden en Perzische katten. Daarnaast komt er een verbod op het gebruik van deze dieren in reclames.

Het houdverbod volgt het fokverbod, dat al langer bestond. Het gaat eerst gelden voor het kattenras Scottish Fold, waarschijnlijk vanaf 1 januari 2025. Deze katten hebben gevouwen oren door een ernstige kraakbeenafwijking. Voor honden en katten met andere schadelijke uiterlijke kenmerken laat de invoering van de nieuwe wetten nog een aantal jaar op zich wachten.

Voor onze succesvolle strijd tegen het fokken van kortsnuitige dieren ontvangt Dier&Recht in oktober de 'Member of the Year award' van de EU Dog&Cat Alliance. Een prachtige blijk van waardering. Deze internationale alliantie vertegenwoordigt meer dan negentig Europese organisaties die zich inzetten voor het welzijn van honden en katten.

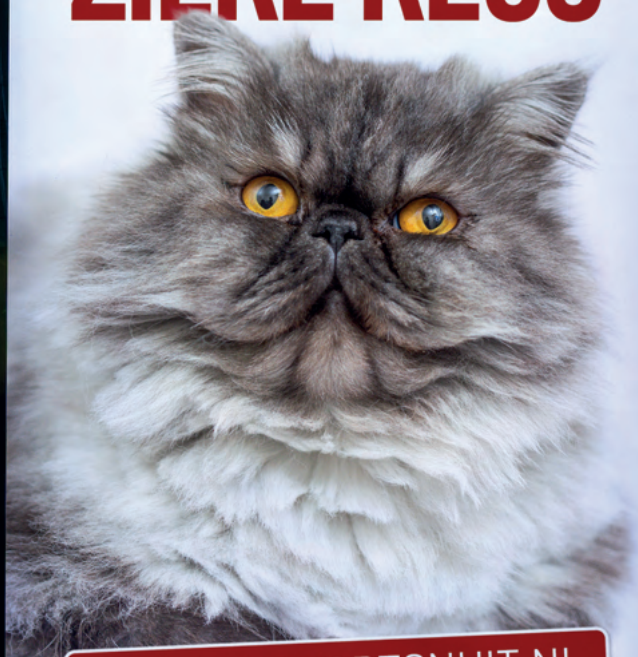
KOOP GEEN KORTSNUIT

Tot het aangekondigde houdverbod ingaat, blijven we mensen waarschuwen voor de vele gezondheidsproblemen van honden en katten met een platte snuit. Onze campagne 'Koop geen kortsnuit' ging in 2022 voornamelijk over kortsnuitige honden; in 2023 zijn daar ook kortsnuitige katten aan toegevoegd. We voeren de campagne samen met Stichting DierenLot, Sophia-Vereeniging, Caring Vets en FECAVA.

De duidelijke fokregels voor honden met een gezonde snuit zijn er nog niet voor katten. Daardoor worden in Nederland nog steeds veel katten gefokt en verkocht die onnodig lijden. In de campagne roepen we, samen met meer dan tachtig dierenartsen en dierenwelzijnsorganisaties uit heel Europa, consumenten op hier niet aan mee te doen. Op koopgeenkortsnuit.nl staan alle gezondheidsproblemen en bijbehorende kosten, en tips voor mensen die het leven van hun kortsnuit draaglijker willen maken. We informeren het publiek op straat via campagneposters en sturen informatiepakketten naar dierenartsen.

De samenwerking met dierenartsen maakt de campagne voor veel media interessant. Onze dierenarts Kelly Kessen komt aan het woord in het AD, De Telegraaf, Kassa, NOS Jeugdjournaal en op NPO Radio 1. Ook Engelse, Duitse en Spaanse media berichten over de campagne.

PLATTE NEUS ZIEKE KEUS

KOOPGEENKORTSNUIT.NL

Een advies van **dierenartsen** en dierenwelzijnsorganisaties

JCDecaux

Posters op straat waarschuwen consumenten voor de vele gezondheidsproblemen van kortsnuitige dieren. Foto: Maarten Nauw/Dier&Recht

↑ Naar aanleiding van ons handhavingsverzoek krijgt een fokker van Engelse bulldoggen een boete van 6.000 euro; bij een volgende overtreding volgt een hogere boete.
Foto: Marry Kolesnik/Shutterstock

FOUTE FOKKERS GESTRAFT

Het is in Nederland al langer verboden om te fokken met dieren die lijden onder hun uiterlijk. Sinds januari 2023 geldt het fokken van honden met een te korte snuit als een ernstige overtreding van de wet. Fokkers die hieraan bij controle schuldig worden bevonden, krijgen meteen een geldboete.

Helaas gaan controles vaak niet vanzelf. Regelmatig wijzen wij de NVWA op fokkers die de wet overtreden. Op basis van onze handhavingsverzoeken bestraft de inspectiedienst in 2023 fokkers van Perzische katten, peke-face perzen, chihuahua's, mops-honden en Engelse bulldoggen. In 2024 blijven we handhavingsverzoeken indienen tegen fokkers die ten koste van de dieren de wet overtreden.

Naar aanleiding van ons handhavingsverzoek krijgt een fokker van Engelse bulldoggen een boete van 6.000 euro; bij een volgende overtreding volgt een hogere boete.

RECHTSAAK TEGEN RASHONDENCLUB RAAD VAN BEHEER

De Raad van Beheer is de overkoepelende organisatie op het gebied van rashonden. Deze organisatie blijft stug stambomen afgeven aan honden die volgens de wet niet mogen worden gefokt. Dit is onacceptabel dus wij dagen de Raad van Beheer voor de rechter.

De Raad van Beheer belooft foute fokkers door – tegen betaling – stambomen af te geven waarmee ongezonde pups als rashond worden verkocht. Waarbij de Raad nota bene claimt dat een stamboom garandeert dat een pup verantwoord is gefokt met oog voor dierenwelzijn. Een keiharde leugen. De rechtszaak vindt plaats in 2024.

RECHTSZAAK TEGEN JACHT OP KATTEN

Het afschieten van zwervkatten door jagers is in heel Nederland verboden, behalve in Friesland. De provincie beroept zich koppig op een oud besluit. In januari 2022 starten we een juridische procedure om het afschieten ook in Friesland te verbieden. Omdat de provincie weigert iets te veranderen, oefenen we in 2023 extra druk uit via een publieke petitie. Bijna 30.000 mensen zetten hun handtekening. De rechtszaak vindt plaats in april 2024.

Door een regeling uit 2003 mag de jacht op zwervkatten doorgaan zolang Friesland dat wil. Dier&Recht vecht deze regeling aan via een juridische procedure. Foto: Piotr Guttmeier/Shutterstock

ORGANISATIE

3.1 MISSIE

Enorm veel dieren worden structureel uitgebuit en behandeld als producten. Dier&Recht strijdt voor een wereld waarin alle dieren bestaansrecht hebben en een leven kunnen leiden dat past bij hun behoeftes en natuurlijke gedrag. Het is onze missie ervoor te zorgen dat mensen andere dieren met respect behandelen. Zolang mensen nog dierlijke producten consumeren, zet Dier&Recht zich in voor een rechtvaardiger behandeling van de levende wezens die daarvoor worden gehouden. Paarden hebben behoefte aan vrije beweging in een kudde in plaats van een leven in eenzame opsluiting. Ook bij huisdieren zouden natuurlijke behoeftes voorop moeten staan. Zij hebben behoefte aan een gezond lichaam dat hen ondersteunt bij hun activiteiten in plaats van een lijf dat ziek is en pijn doet door moedwillig fokken op die uiterlijke kenmerken die mensen mooi of schattig vinden.

3.2 VISIE

Dier&Recht zet zich in voor een wereld waarin de mens respectvol omgaat met dieren en de planeet. Wij zien een toekomst waarin plantaardige voeding de norm is. De dieren die we dan nog houden, hebben een leven dat het waard is om geleefd te worden. In een eerlijke wereld hebben alle dieren een leven dat tegemoetkomt aan hun behoeftes.

3.3 ORGANISATIESTRUCTUUR

Er is een nauwe samenwerking tussen Dier&Recht en haar zusterorganisatie Varkens in Nood. Het driekoppige bestuur valt samen met de directie, en is gelijk aan het bestuur van Varkens in Nood. Het bestuur is verantwoordelijk voor het besturen van de stichting volgens het statutaire doel en legt verantwoording af aan de raad van toezicht. Als directie van de stichting worden de leden betaald uit het budget van Varkens in Nood.

De leden van bestuur/directie zijn:

- Frederieke Schouten, voorzitter (tevens directeur)
- Eefje Klinkenberg, secretaris
- Michiel Bezemer, penningmeester

Wijze benoemen en zittingsduur bestuur

De raad van toezicht benoemt, schorst en ontslaat de bestuurders en bepaalt wie in het bestuur de functie van voorzitter, secretaris en penningmeester vervult. Bestuurders worden benoemd voor een periode van maximaal vier jaar en zijn direct hernoembaar.

Relevante nevenfuncties bestuursleden

Voorzitter Frederieke Schouten heeft als onbezoldigde nevenfunctie die van algemeen bestuurslid van dierenartsvereniging Caring Vets.

3.4 RAAD VAN TOEZICHT

De raad van toezicht is behalve voor het benoemen, schorsen en ontslaan van bestuurders verantwoordelijk voor het controleren en goedkeuren van het jaarverslag en jaarrekening. De raad houdt toezicht op het goed functioneren van de organisatie, op de strategie en het handelen van het bestuur in relatie tot het statutaire doel. De raad bepaalt daarnaast de arbeidsvoorwaarden voor werknemers die als bestuurders zijn benoemd. Ook is de raad van toezicht beschikbaar voor gevraagd en ongevraagd advies aan de bestuursleden. De leden van de raad zijn onbezoldigd. Zij nemen ook zitting in de raad van toezicht van Varkens in Nood.

De leden van de raad van toezicht zijn:

- Olivier Wegloop, voorzitter
- Bernice Bovenkerk
- Chantalle van Goethem
- Anne van Veen

3.5 MEDEWERKERS

Kengetallen medewerkers

Medewerkers*	3
Fte**	2,2
Vast/tijdelijk contract	3/0
In dienst/uit dienst	0/0
Gemiddeld aantal jaar in dienst	5,3
Gemiddelde leeftijd***	40
Ziekteverzuim****	9,7%
Kantoorhonden	1

* Het aantal betaalde krachten per 31 december 2023.

** Gemiddelde bezetting over het jaar in fte.

*** Gemeten over het bestand op 31 december 2023.

**** Een medewerker was langdurig ziek. In samenwerking met de bedrijfsarts is er gewerkt aan herstel en opbouw. Sinds oktober is de werknemer weer volledig hersteld.

Teams en leiding

Dier&Recht heeft een campaigner en twee inhoudelijk medewerkers in dienst. Zij worden ondersteund door de inhoudelijk en communicatiemedewerkers van Varkens in Nood.

Binnen de organisatie zijn er twee teams: team Inhoud en team Communicatie. De campaigner is onderdeel van team Communicatie, samen met vijf medewerkers van Varkens in Nood. De inhoudelijk medewerkers zijn onderdeel van team Inhoud, samen met vijf medewerkers van Varkens in Nood. Elk van de teams wordt aangestuurd door een van de directieleden.

Personeelscyclus

De leidinggevenden voeren iedere maand een-op-eengesprekken met hun teamleden. Daarnaast worden met medewerkers met een tijdelijk contract halfjaargesprekken gevoerd, en met medewerkers met een vast contract jaargesprekken. In deze gesprekken bespreken medewerkers met hun leidinggevende hoe het gaat en aan welke doelen ze het komende jaar gaan werken. De gesprekken worden schriftelijk vastgelegd en ondertekend door beide partijen.

Salarissen

We volgen de salarisschalen van de CAO Sociaal Werk. We baseren een periodieke verhoging van het salaris van een medewerker op de prestaties en behaalde resultaten, zoals deze besproken worden in de halfjaar- en jaargesprekken.

We hanteren een niveau-indeling in junior, medior en senior op basis van opleiding en werkervaring. Een medewerker kan gedurende de loopbaan opschuiven.

We werken niet met eindejaarsuitkeringen of bonussen. De directeur (die in dienst is van Varkens in Nood en niet wordt betaald vanuit Dier&Recht) verdient inclusief pensioenbijdrage € 4.182 per maand (1 fte).

Cursussen en trainingen

We bieden medewerkers graag de kans om door te leren en zich te ontwikkelen binnen de organisatie. Het volgen van cursussen en trainingen wordt dan ook gestimuleerd. In 2023 zijn er cursussen en trainingen gevolgd op het gebied van de intelligentie en het gevoelsleven van dieren, brainstormen, lobbyen, Google Analytics en MBTI (training voor een beter begrip van de verschillende persoonlijkheidstypen binnen het team).

Werving en selectie

De werving en selectie van nieuwe medewerkers hebben we in eigen beheer. Bij voorkeur voeren we twee gesprekken met een sollicitant. Soms vragen we de sollicitant om voor een tweede gesprek een opdracht te maken.

3.6 SAMENWERKING

Stichting Varkens in Nood

Dier&Recht werkt nauw samen met Varkens in Nood. We bundelen de krachten voornamelijk in rechtszaken en andere juridische procedures. Dier&Recht en Varkens in Nood zijn in één kantoor gevestigd. Veel medewerkers zetten zich in voor beide stichtingen.

Dierencoalitie

Dier&Recht is aangesloten bij de Dierencoalitie, waarin zeventien dierenwelzijnsorganisaties samenwerken aan politieke belangenbehartiging. De Dierencoalitie heeft als doel om in belangrijke politieke en maatschappelijke kwesties effectief voor de dieren op te komen.

TAPP Coalitie

Dier&Recht is partner van de True Animal Protein Price Coalition (TAPP Coalitie). Deze coalitie zet zich in voor het betalen van de 'echte' prijs van voedsel. Veel prijzen zijn nu te laag omdat de kosten voor milieu, gezondheid en dierenwelzijn daarin niet zijn berekend. Vanwege de hoge urgentie wordt als eerste gewerkt aan de echte prijs van vlees en zuivel.

Eurogroup for Animals

Dier&Recht is lid van Eurogroup for Animals, een samenwerkingsverband van Europese dierenwelzijns- en dierenrechtenorganisaties. Eurogroup for Animals voert op Europees niveau campagnes, lobbyt in Europa voor de dieren en coördineert initiatieven uit verschillende lidstaten.

Binnen Eurogroup nemen we deel aan de werkgroep Landbouwhuisdieren en zijn we mede-opstarter van de 'Eurogroup Law Group'. Met de Law Group delen we kennis over strategisch procederen voor de dieren en brengen we het dierenrecht in Europa verder vooruit.

Andere dierenwelzijnsorganisaties

Op regelmatige basis overleggen we met andere dierenwelzijnsorganisaties. We bespreken de verschillende aandachtsgebieden en campagnes. Door globaal op de hoogte te zijn van elkaars acties, kunnen we elkaar versterken wanneer dat strategisch handig is. Ook voorkomen we door goed contact dat we dubbel werk doen. Daarnaast is het prettig om relevante informatie met elkaar te kunnen delen. We strijden samen voor hetzelfde doel.

4. FONDSSENWERVING

4.1 UITGANGSPUNTEN

Onze donateurs zijn van onschatbare waarde; zij maken ons werk voor de dieren mogelijk. Hun donaties, samen met nalatenschappen, vormen het grootste deel van onze inkomsten. We hebben een grote verantwoordelijkheid tegenover onze donateurs.

Uitgangspunten:

- Geld zo effectief en efficiënt mogelijk besteden
- Luisteren naar donateurs en hun behoeftes serieus nemen
- Nieuwe donateurs werven in het kielzog van onze inhoudelijke campagnes
- Langlopende relaties aangaan met losse giftgevers
- Waken voor overvragen van bestaande donateurs
- Zorgvuldig omgaan met donateursgegevens

Dier&Recht ontvangt geen subsidie van de overheid. Voor specifieke campagnes zoeken we incidenteel financiering bij dierenwelzijnsfondsen.

4.2 ACTIVITEITEN IN 2023

Donateursmailingen

We verstuurden tweemaal een (papieren) nieuwsbrief naar onze donateurs. De nieuwsbrief beschrijft onze activiteiten in de achterliggende periode. Daarnaast stuurden we tweemaal een brief met een donatieverzoek naar een selectie van onze donateurs; hiermee vragen we donateurs bij te dragen aan een specifieke campagne. In 2023 vroegen we donaties voor onze zuivelcampagne en het manifest dierwaardige veehouderij.

Telefonische werving

We hebben deelnemers aan onze acties – als ze daarvoor toestemming gaven – benaderd met de vraag of ze vaste donateur wilden worden.

Persoonlijk bedanken donateurs

We hebben een avond met ons hele team onze donateurs gebeld om hen persoonlijk te bedanken voor hun steun en hun mening over ons werk te horen.

Losse giften

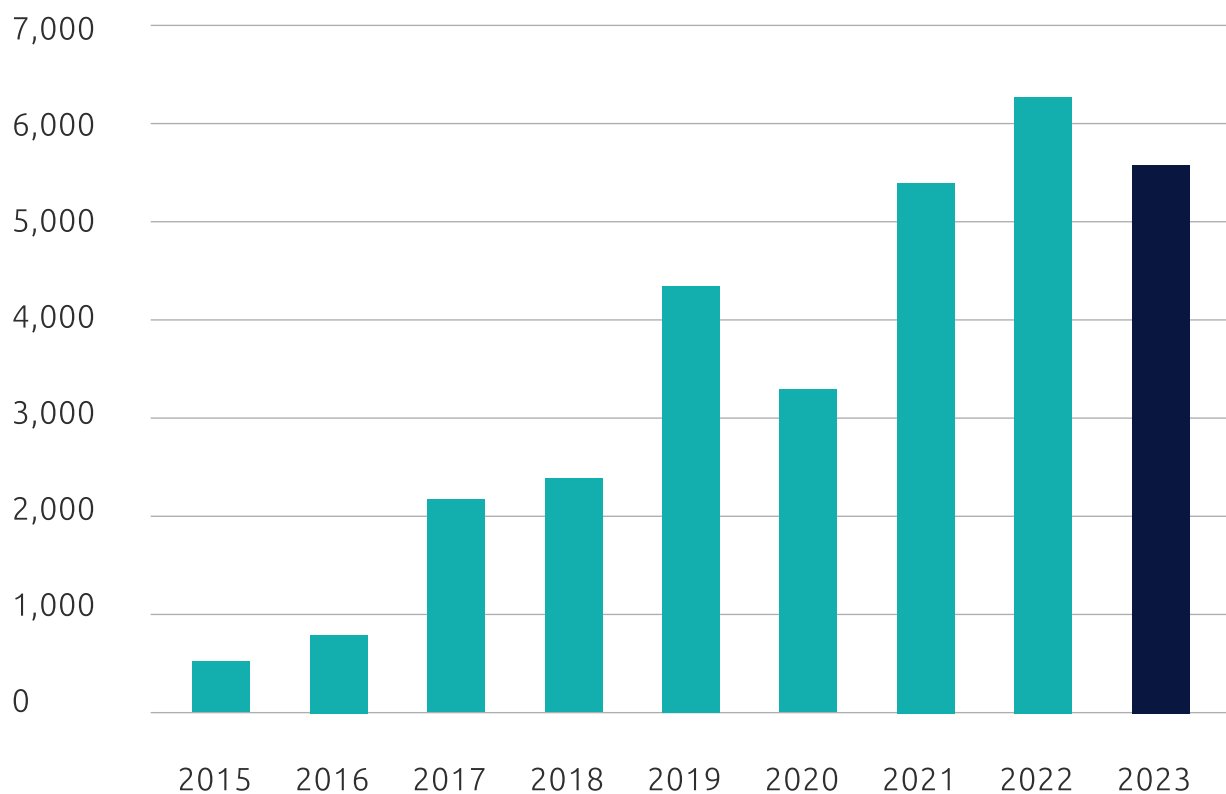
Tijdens campagnes hebben we verschillende e-mailnieuwsbrieven verzonden met een verzoek om een gift. Mensen die petitie's ondertekenden, werden na het ondertekenen gevraagd om een donatie. We hebben specifiek geld ingezameld om onze zuivelcampagne (abri's op straat) te verlengen en om onze rechtszaak tegen illegale roostervloeren voor kalveren te financieren.

4.3 RESULTATEN

In 2023 hebben 5500 donateurs één of meerdere donaties gedaan, in 2022 waren dat er 6200. De meeste nieuwe donateurs kwamen binnen naar aanleiding van onze actie tegen het afschieten van zwervkatten in Friesland.

De gemiddelde bijdrage per donateur steeg van € 57,54 per jaar in 2022 naar € 60,88 per jaar in 2023.

Aantal donateurs 2015 - 2023*

**donateur: iemand die in een jaar minstens eenmaal een donatie heeft gedaan.*

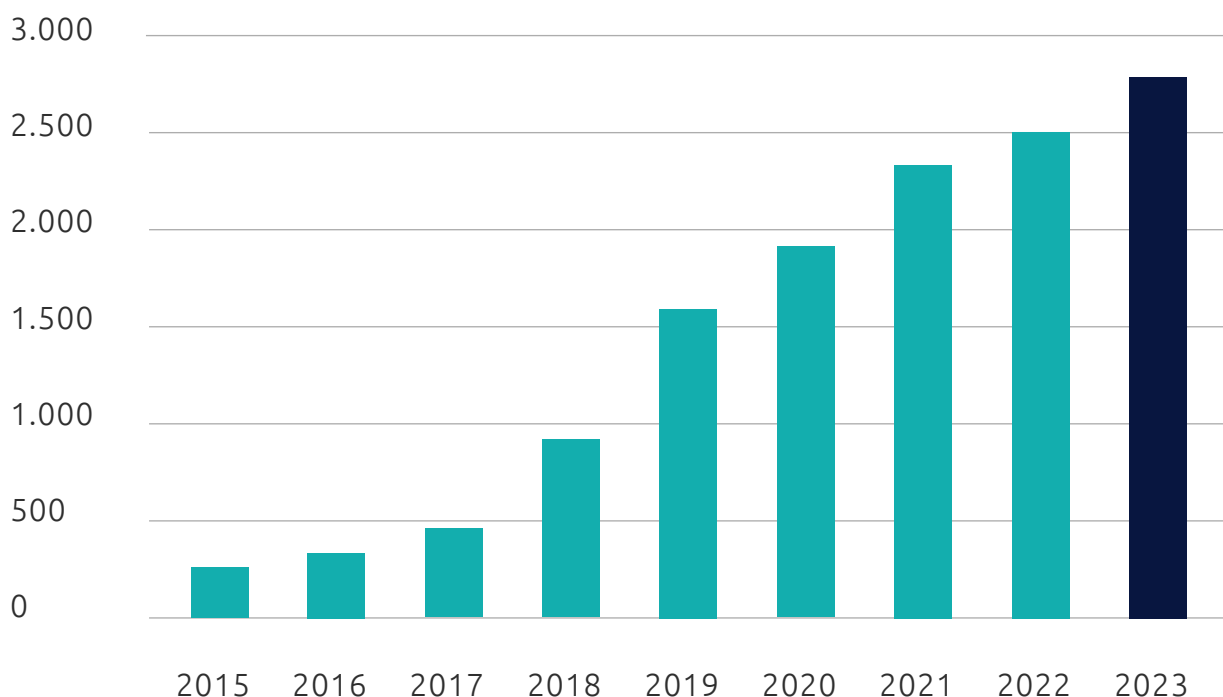
Periodieke donateurs

Het aantal periodieke donateurs steeg van 2500 in 2022 naar 2800 in 2023, een groei van 12%. Het grootste deel hiervan is het resultaat van het nabellen van sympathisanten die meedoen aan onze acties. De helft van onze donateurs steunt ons met een periodieke bijdrage.

Het aantal donateurs met een periodieke schenkovereenkomst steeg van 95 naar 120. Deze groep donateurs steunt ons werk voor minstens vijf jaar met een vaste bijdrage. De gemiddelde bijdrage van deze bijzondere donateurs is hoog: € 270 per jaar.

260 periodieke donateurs zetten hun bijdrage stop, de meesten om financiële redenen. Dat zijn er 30 meer dan het jaar ervoor.

Aantal periodieke donateurs 2015 - 2023

5. FINANCIËEL JAARVERSLAG

We sloten het jaar af met een positief resultaat van € 9.900. Onze inkomsten waren € 9.500 lager dan we hadden verwacht, vooral omdat we minder eenmalige donaties ontvingen. Daarnaast gaven we € 8.400 meer uit dan we hadden gepland.

In 2023 hebben we in totaal € 476.500 aan inkomsten ontvangen. Dat is een daling van 13% ten opzichte van het jaar ervoor. Onze totale uitgaven, inclusief het saldo van financiële baten en lasten, daalden met 11% tot € 466.600. Aan het einde van het jaar was ons eigen vermogen € 40.500.

Verdeling lasten

Algemene lasten worden toegerekend aan campagnebestedingen, fondsenwerving en beheerskosten, op basis van versleutelingspercentages, gebaseerd op het aantal fte's dat op deze gebieden werkzaam was.

De kosten voor papieren mailingen worden voor de helft toegerekend aan voorlichting en voor de helft aan fondsenwerving. Alle andere fondsenwervingskosten, bijvoorbeeld de kosten voor het bellen van donateurs, worden voor 100% toegerekend aan fondsenwerving.

Uitgaven

De totale uitgaven daalden ten opzichte van 2022 met € 57.800 naar € 466.600. De daling wordt vooral veroorzaakt door lagere campagne- en personeelskosten.

In 2023 bedroegen de totale kosten besteed aan de doelstellingen, inclusief personeelskosten en algemene lasten, € 412.500. Van de uitgaven werd 89% besteed aan de doelstellingen, 10% aan fondsenwerving en 1% aan beheer en administratie.

Personeel

De personeelskosten daalden in 2023 van € 145.500 naar € 116.000 ten opzichte van 2022. Deze daling werd veroorzaakt door het zwangerschapsverlof van een medewerker en de afname van het aantal fte's van 2,7 in 2022 naar 2,2 in 2023. We volgen de salarisschalen van de CAO Sociaal Werk. Die CAO bepaalde een algehele loonsverhoging van 2% in januari 2023 en 7% in juli 2023.

Huisvesting

Dier&Recht maakt gebruik van het kantoor van Varkens in Nood. In mei 2018 hebben de stichtingen hun intrek genomen in een ruimte aan Tilanusstraat 8b, Amsterdam. Kosten voor huisvesting worden sinds 2019 naar rato gedeeld met Varkens in Nood en bedroegen in 2023 € 7.300.

Kantoorkosten

Deze kosten bleven ca. gelijk ten opzichte van het vorige jaar, op € 13.000.

Fondsenwerving

De kosten voor werving en mailings stegen van € 44.000 in 2022 naar € 60.600 in 2023. Dit kwam doordat er meer werd uitgegeven aan telefonische werving en de kosten voor papieren mailings hoger uitvielen door gestegen prijzen. Het percentage van de totale inkomsten dat werd besteed aan fondsenwerving steeg ten opzichte van 2022 naar 14%. Hiermee voldoen we ruimschoots aan de eis van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) om maximaal 25% van de eigen inkomsten uit fondsenwerving uit te geven aan deze activiteiten.

Campagnes en voorlichting

De kosten voor campagnes en voorlichting daalden van € 309.500 in 2022 naar € 266.000 in 2023. De grootste kostenpost binnen deze categorie waren de uitgaven voor de Blij van Zuivelvrij-campagne, waarvoor we advertentieruimte hebben ingekocht.

Inkomsten

De belangrijkste inkomstenbronnen voor de stichting zijn periodieke donaties, inkomsten uit campagnes en donateursmailings. In 2023 daalden de totale inkomsten uit deze bronnen met € 44.000 tot € 334.300 ten opzichte van 2022. Deze daling werd veroorzaakt door het uitstellen van een crowdfundingactie naar 2024 en het ontbreken van een nalatenschap, terwijl er in 2022 nog € 15.500 uit een nalatenschap werd ontvangen.

De inkomsten uit periodieke donaties stegen van € 174.300 naar € 193.600. De inkomsten uit eenmalige donaties daalden echter van € 132.700 naar bijna € 80.500. De inkomsten uit donateursmailings namen toe van € 56.000 naar € 60.300.

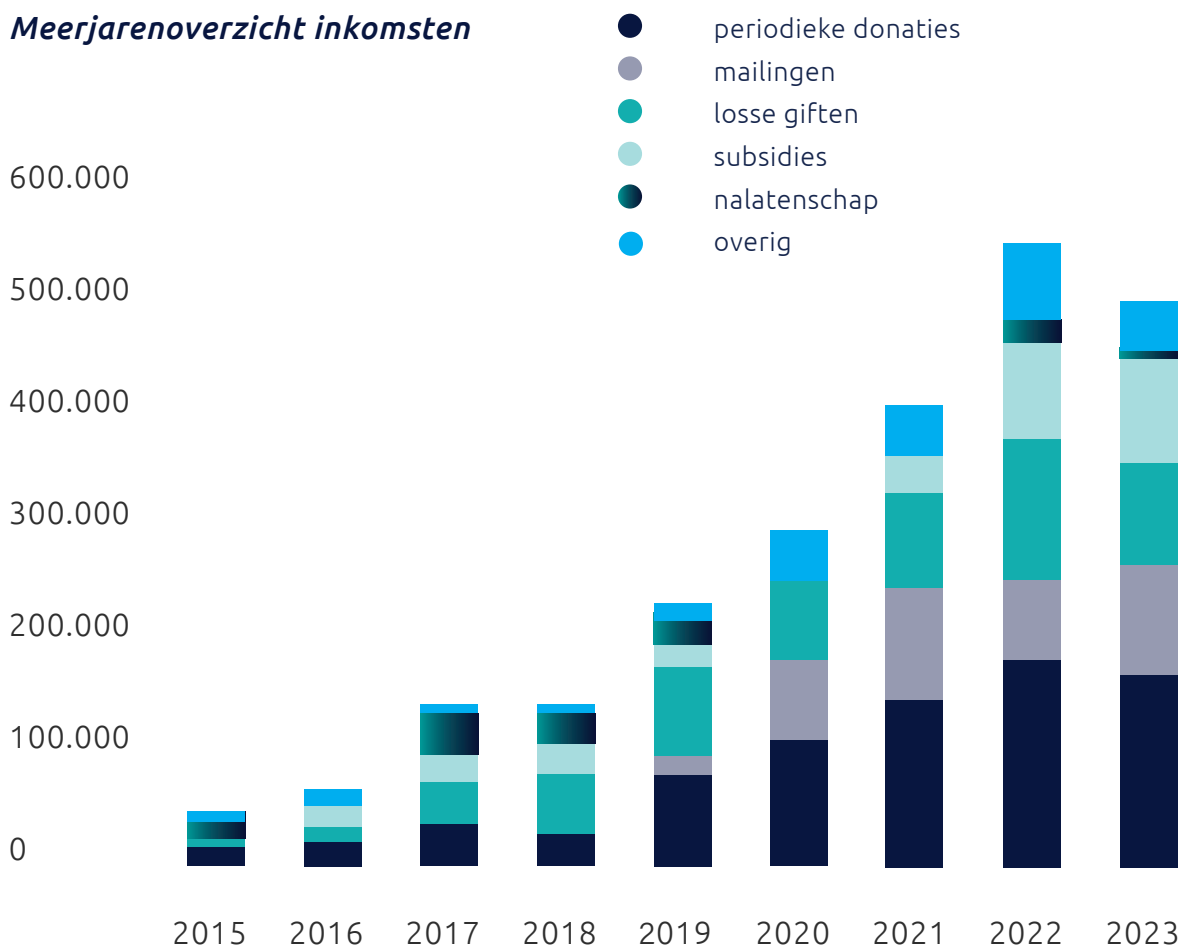
We ontvingen € 97.800 aan subsidies van dierenwelzijdsfondsen voor onze campagnes. We zijn al deze fondsen heel dankbaar voor hun bijdrage. Zij maakten de realisatie van de campagnes mogelijk!

Voor onze Koop geen kortsnuut-campagne ontvingen we in totaal € 28.300. We ontvingen bijdragen van Stichting Nijldier (€ 2.500), Stichting Bouwstenen voor Dierenwelzijn (€ 2.500), Stichting van der Voort van Zijp (€ 1.800), Dog Trust (€ 1.000) en Dinamo Fonds (€ 3.000). Van onze partners in het project ontvingen we € 2.500 van Sophia-Vereeniging en € 15.000 van Stichting DierenLot.

Voor onze zuivelcampagne ontvingen we in totaal € 69.500, van drie fondsen: Stichting Symbio (€ 13.000), Fred Foundation (€ 10.000) en de Vegan Grants (€ 43.546).

Ten slotte ontvingen we € 44.300 aan dwangsommen van de NVWA wegens het te laat reageren op onze WOO- en handhavingsverzoeken.

Meerjarenoverzicht inkomsten

5.1 JAARREKENING 2023

	31 dec 2023		31 dec 2022	
ACTIVA				
Vlottende activa				
Vorraden en onderhanden werk				
Voorraad	219	219	1.028	1.028
Vorderingen en overlopende activa				
Debiteuren	30		0	
Overige vorderingen	19.070		13.034	
Liquide middelen		19.100		13.034
Rekening courant bank	89.550		56.157	
		89.550		56.157
		108.869		70.219
PASSIVA				
Reserves en fondsen				
Overieg reserves	40.547	40.547	30.626	30.626
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	44.937		12.521	
Belastingen en premies sociale verzekeringen te betalen	11.660		7.165	
Overige schulden	11.725		19.907	
		68.322		39.593
		108.869		70.219

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
BATEN			
Baten uit eigen fondsenwerving	334.347	375.000	378.356
Bijdragen derden	97.849	60.000	86.750
Overige baten	44.302	32.000	58.990
Totaal baten	476.498	467.000	524.096
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Kosten campagnes en voorlichting	412.477	395.683	476.469
als % van totaal baten	87%	85%	91%
als % van totaal lasten	89%	87%	92%
Wervingskosten			
Kosten eigen fondsenwerving	47.500	53.170	39.083
als % van totaal geworven baten	14%	14%	10%
als % van totaal lasten	10%	12%	8%
Beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie	2.741	5.447	5.049
als % van totaal lasten	1%	1%	1%
Totaal lasten	462.718	454.300	520.601
Saldo voor financiële baten en lasten	13.780	12.700	3.495
Financiële baten & lasten	-3.859	-4.000	-3.753
Saldo van baten en lasten	9.921	8.700	-258
Toevoeging/(onttrekking) overige reserves	9.921	8.700	-258
Saldo na bestemming	0	0	0

TOELICHTING OP DE JAARREKENING

ALGEMENE TOELICHTING

Activiteiten

Stichting Dierenrecht, statutair gevestigd op de Tilanusstraat 8 1091 BH te Amsterdam en ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41152567, heeft als doel dieren, zowel individueel als gezamenlijk, te beschermen in de ruimste zin van het woord en hun belangen in onze maatschappij (via het recht) te behartigen. Hierbij wordt rekening gehouden met de intrinsieke waarde van het dier en met het welzijn zoals dat door het dier wordt ervaren.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor kleine organisaties-zonder-winststreven (Richtlijn C1), die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De staat van baten en lasten is ingericht volgens de Richtlijnen voor kleine fondsenwervende organisaties (C2).

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het

voorgaande jaar. De presentatie van de jaarrekening sluit vanaf 2021 beter aan op de richtlijnen voor de jaarverslaggeving, waardoor bijvoorbeeld de post fondsen nu als kortlopende schuld is gepresenteerd. Verder kunnen ten opzichte van vorig jaar afrondingsverschillen zijn ontstaan.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van de stichting zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Voorraden

De voorraad drukwerk wordt gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courant schulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan

kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het kapitaal van Stichting Dierenrecht bestaat uit reserves en fondsen.

Reserves

Als het bestuur van de stichting een specifieke bestemming heeft gegeven aan de ter beschikking staande middelen, worden deze gepresenteerd onder de bestemmingsreserves. In de toelichting op de balans wordt de aard van de bestemming omschreven. Voor zover geen specifieke bestemming door het bestuur van de stichting is meegegeven aan de ter beschikking staande middelen, worden deze gepresenteerd onder overige reserves.

Fondsen

Als een derde een specifieke bestemming heeft gegeven aan de ter beschikking staande middelen, worden deze gepresenteerd onder de bestemmingsfondsen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de bedragen waartegen de schuld moet worden afgelost. Dit is meestal de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Baten uit fondsenwerving

De baten uit fondsenwerving worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Voor periodieke donaties betreft dat het jaar waarin de donaties opeisbaar zijn geworden. Voor incidentele donaties is dat het moment waarop deze worden ontvangen.

Baten uit legaten en erfenissen worden verantwoord op het moment dat deze worden ontvangen dan wel op het moment dat de waarde ervan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Exploitatiesubsidies

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen.

Overige baten

De overige baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Doorgaans is dat het moment waarop de baten worden ontvangen.

Lasten en de toerekening ervan

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. De lasten worden toegerekend aan de activiteiten op basis van versleutingspercentages. De toerekening is toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten.

Personeelsbeloningen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Belastingen

De stichting drijft geen onderneming en is derhalve vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

31 dec 2023

31 dec 2022

VOORRADEN EN ONDERHANDEN WERK**Voorraad**

Voorraad drukwerk	219	1.028
	219	1.028

Dit zijn enveloppen en machtigingskaarten die we in een wat grotere hoeveelheid hebben laten drukken en bij ons verzendhuis hebben staan. Bij donateursmailingen putten we uit deze voorraad.

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA**Debiteuren**

Debiteuren	30	0
	30	0

Dit betreft een vordering op Stichting Varkens in Nood.

Overige vorderingen

Vooruitbetaalde bedragen	510	1.184
Overige te ontvangen bedragen	0	10.000
Nog te ontvangen donaties	18.560	1.850
	19.070	13.034

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

	31 dec 2023	31 dec 2022
LIQUIDE MIDDELEN		
Rekeningen courant bank		
ING Bank	90	54
Triodos Bank 1	9.309	49.701
Triodos Bank 2	26.151	6.402
Triodos Bank 3	54.000	10
	89.550	56.157
RESERVES EN FONDSSEN		
<i>De reserves en fondsen kunnen als volgt worden weergegeven:</i>		
Overige reserves	40.547	30.626
Totaal reserves	40.547	30.626
<u>Overige reserves</u>		
<i>Het verloop kan als volgt worden weergegeven:</i>		
Stand per 1 januari	30.626	30.884
Resultaatbestemming	9.921	-258
Stand per 31 december	40.547	30.626
<u>Resultaatbestemming</u>		
<i>Voorgesteld wordt om het resultaat ad € 9.921 als volgt te bestemmen:</i>		
Toevoeging/(onttrekking) overige reserves	9.921	
	<u>9.921</u>	

	31 dec 2023	31 dec 2022
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	44.937	12.521
	44.937	12.521
<i>Hierin is begrepen een schuld aan Stichting Varkens in Nood van € 9.014 (v.j. € 11.271)</i>		
Belastingen en premies sociale verzekeringen te betalen		
Te betalen omzetbelasting	8.779	3.371
Loonbelasting	2.881	3.794
	11.660	7.165
Overige schulden		
Te betalen netto-loon	286	163
Reservering vakantiegeld	5.104	4.554
Nog te betalen accountantkosten	3.025	3.025
Vooruitontvangen subsidies	0	10.000
Reservering vakantiedagen	3.310	2.165
	11.725	19.907

De vooruitontvangen subsidies betreffen in het boekjaar ontvangen bedragen voor campagnes die in het volgende jaar plaats hebben gevonden.

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

(Meerjarige) financiële verplichtingen

Er zijn niet in de balans opgenomen verplichtingen voor de huur van het kantoorpand. Door Stichting Varkens in Nood is een huurcontract afgesloten, waarvan de jaarlijkse huur circa € 40.950 bedraagt. De verplichting met een looptijd tussen de 2 en 5 jaar bedraagt € 136.500 en de verplichting langer dan 5 jaar bedraagt € 0. Een deel van de huurlast komt voor rekening van Stichting Dierenrecht.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

Voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting en voorgaand jaar wordt verwezen naar het bestuursverslag.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Baten uit eigen fondsenwerving			
Periodieke donaties	193.608	185.000	174.247
Eenmalige donaties	80.490	130.000	132.649
Donateursmailingen	60.249	60.000	55.960
Legates, erfenissen	0	0	15.500
	334.347	375.000	378.356
Bijdragen derden			
Subsidies	97.849	60.000	86.750
	97.849	60.000	86.750
Overige baten			
Inkomsten dwangsommen	44.266	30.000	48.948
Juridische bijstand	0	0	10.000
Overige inkomsten	36	2.000	42
	44.302	32.000	58.990

Lastentoerekening

Algemene lasten, zoals personeelskosten, huisvestingskosten en kantoor- en algemene kosten, worden toegerekend aan campagnebestedingen, fondsenwerving en beheerskosten, op basis van versleutelingspercentages, gebaseerd op het aantal fte's dat op deze gebieden werkzaam was.

De kosten voor papieren mailingen worden voor de helft toegerekend aan voorlichting en voor de helft aan fondsenwerving. Alle andere fondsenwervingskosten, bijvoorbeeld de kosten voor het bellen van donateurs, worden voor 100% toegerekend aan fondsenwerving.

Op basis van de beschreven methodiek, ontstaat de volgende toerekening:

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

Voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting en voorgaand jaar wordt verwezen naar het bestuursverslag.

	Realisatie 2023		Begroting 2023		Realisatie 2022	
Voorlichting						
Aankopen en uitbesteed werk	100%	13.622	100%	28.000	100%	25.146
Publiciteit en communicatie:						
- Donateursmailingen	50%	15.812	50%	12.500	50%	11.972
- Algemene lasten						
- Personeelskosten	18%	20.864	17%	23.627	15%	22.244
- Huisvestingskosten	18%	1.307	17%	1.635	15%	1.381
- Kantoor- en algemene kosten	18%	2.335	17%	2.323	15%	1.940
		53.940		68.085		62.683
Campagnes						
Aankopen en uitbesteed werk	100%	252.289	100%	208.000	100%	284.321
Algemene lasten:						
- Personeelskosten	78%	90.458	75%	102.439	77%	112.646
- Huisvestingskosten	78%	5.667	75%	7.088	77%	6.992
- Kantoor- en algemene kosten	78%	10.123	75%	10.071	77%	9.827
		358.537		327.598		413.786
Fondsenwerving						
Publiciteit en communicatie:						
- Donateursmailingen	50%	15.811	50%	12.500	50%	11.972
- Overige publiciteit en communicatie	100%	28.947	100%	33.000	100%	20.002
Algemene lasten:						
- Personeelskosten	2%	2.335	5%	6.569	4%	6.185
- Huisvestingskosten	2%	146	5%	455	4%	384
- Kantoor- en algemene kosten	2%	261	5%	646	4%	540
		47.500		53.170		39.083

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

Voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting en voorgaand jaar wordt verwezen naar het bestuursverslag.

		Realisatie 2023		Begroting 2023		Realisatie 2022
Beheer en administratie						
Algemene lasten:						
- Personeelskosten	2%	2.334	3%	4.665	3%	4.393
- Huisvestingskosten	2%	146	3%	323	3%	273
- Kantoor- en algemene kosten	2%	261	3%	459	3%	383
		4.635		5.447		5.049

Toelichting op de functionele kosten

Personeelskosten

Lonen en salarissen	86.100	109.000	111.630
Sociale lasten	19.834	19.000	21.883
Pensioenlasten	7.954	7.000	9.842
Reiskosten	1.163	800	818
Overige personeelskosten	939	1.500	1.296
	115.990	137.300	145.469

Gemiddeld aantal medewerkers

In 2023 waren er 3 medewerkers indienst met een gemiddelde van 2,2 fte (2022: 4 medewerkers, 2,7 fte)

Bezoldiging bestuurders

De bestuurders zijn in hun rol als bestuurder onbezoldigd.

Lonen en salarissen

Lonen en salarissen	96.188	109.000	113.012
Vakantiegeld	1.694	0	-1.382
Tegemoetkoming loonkosten door UWV	-11.782	0	0
	86.100	109.000	111.630

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

Voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting en voorgaand jaar wordt verwezen naar het bestuursverslag.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Sociale lasten			
Sociale lasten wg	16.869	19.000	21.274
Arbokosten	2.965	0	609
	19.834	19.000	21.883
Pensioenen			
Pensioenbijdrage	7.954	7.000	9.842
	7.954	7.000	9.842
Overige personeelskosten			
Overige personeelskosten	939	1.500	1.296
	939	1.500	1.296
Huisvesting			
Huurkosten	7.267	9.500	9.029
	7.267	9.500	9.029
Kantoor- en algemene kosten			
Computer- en internetkosten	3.817	4.000	3.561
Kantoorbehoeften en drukwerk	2.328	1.500	1.659
Telefoonkosten	520	500	469
Administratiekosten	6.318	7.000	7.001
Overige kosten	-3	500	0
	12.980	13.500	12.690

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

Voor een toelichting op de afwijkingen ten opzichte van de begroting en voorgaand jaar wordt verwezen naar het bestuursverslag.

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Publiciteit en communicatie			
Donateursmailingen	31.623	25.000	23.944
Donateursbeheer	6.648	7.000	6.806
Telefonische werving	21.995	25.000	13.188
Werving en mailingen algemeen	304	1.000	8
	60.570	58.000	43.946
Voorlichting			
Inkoop advertenties	11.973	18.000	19.851
Website	1.649	10.000	5.295
	13.622	28.000	25.146
Campagnes			
Juridische procedures diversen	2.128	3.000	2.311
Honden	33.712	30.000	42.096
Katten	3.243	5.000	3.704
Koeien/kalveren	176.284	115.000	194.661
Paarden	9.722	30.000	13.025
Overige kosten t.b.v. campagnes	27.200	25.000	28.524
	252.289	208.000	284.321
Financiële baten & lasten			
Rentelasten en soortgelijke kosten	3.859	4000	3.753
	-3.859	-4.000	-3.753
<u>Rentelasten en soortgelijke kosten</u>			
Bankkosten	3.859	4.000	3.753
	3.859	4.000	3.753

5.2 SAMENSTELLINGSVERKLARING VAN DE ACCOUNTANT

Stichting Dierenrecht
Amsterdam

Aan het bestuur van:

Stichting Dierenrecht
Tilanusstraat 8
1091 BH Amsterdam

Duwel Finance For You B.V.
Postbus 415
2130 AK Hoofddorp
tel +31 (0)23 5689 280
www.duwelfinanceforyou.nl
info@duwelfinanceforyou.nl
KvK nr. 37143862

Samenstellingsverklaring van de accountant

De jaarrekening 2023 van Stichting Dierenrecht te Amsterdam is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2023 en de staat van baten en lasten over 2023 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, "Samenstellingsopdrachten". Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW)2. Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan.

Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van Stichting Dierenrecht

Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die ons in staat stellen om een oordeel te geven of een conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen er dan ook vanuit gaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Voor een nadere toelichting op aard en reikwijdte van een samenstellingsopdracht en de VGBA verwijzen wij u naar www.nba.nl/uitleg-samenstellingsverklaring.

Hoofddorp, 19 juni 2024
namens Duwel Finance For You B.V.

was schelund

R.J. (Ronald) Duwel

CONTACT

Bezoekadres

Tilanusstraat 8b
1091 BH Amsterdam
Tel. 020-2807806

Postadres

Postbus 14584
1001 LB Amsterdam

Overige informatie

IBAN: NL15 TRIO 0390 9472 10
KVK-nummer: 41152567
RSIN: 816092205

Dier&Recht
advocaat van de dieren